

V Háji je léto vždycky Rozmarné

Již čtvrtstoletí se v rodišti »knížete« českého jazyka, mnohostranného umělce, lékaře, člena Devětsilu a protifašistického bojovníka (člena ilegálního Výboru inteligence) Vladislava Vančury koná krásné setkání lidí. Ti mají v úctě Vančurův odkaz i odkaz dalších českých vlastenců a pokrokových osobností. Když se tato slavnost po roce 1989 zrodila, stala se magnetem pro občany levicového přesvědčení. Slavnost, jejíž název kouzelně využívá známého Vančurova dílka, za 25 let vstoupila do povědomí minimálně celého regionu a též se stala známou u polských a slovenských sousedů.

Rozmarné léto – tak se slavnost nazývá – je už »zavedenou značkou« a znamená pro zúčastněné opravdu mnoho. Je to místo neformálních setkávání lidí, kteří si váží osobností, jež svou uměleckou tvorbou a osobními postoji výrazně obohatily českou kulturu a dodávaly povzbuzení a naději v dobách pro český národ nejtěžších. Je místem, kam přicházejí autoři knih, básníci a spisovatelé, aby se setkali se čtenáři. Účastníci slavností se také těší z pokladů lidové kultury z regionu i ze zahraničí.

Rozmarné léto dalo impuls ke vzniku *Ceny Vladislava Vančury*, určené k ocenění osobností, jež významně přispívají k rozvoji kulturních hodnot zejména ve slezském regionu. Rozmarné léto je také slavností, kde se setkávají přátelé, aby se potěšili na počátku přicházejícího léta.

»Když se řekne Rozmarné léto, není to jen pohled do minulosti, ale především je to o současnosti a o naději v kultuře, o povzbuzení pro dny příští. A když se to podaří ztvárnit lidovou či humornou formou, o to lépe. Lidé pak mají k sobě mnohem blíže,« vyznal se jeden z vančurovských srdcařů Ladislav Ludvík, člen rady Spolku Vladislava Vančury, jenž akci pořádá.

Kde budou zase pole válečná?

U pomníku Vladislava Vančury v Háji se pravidelně před veselením v Dohnálkově parku koná vzpomínka na slavného spisovatele. Josef Kimpl, někdejší dlouholetý hájecký starosta, letos 20. června u Vančurovy busty promluvil více než aktuálně: *»Připomínáme si umělce, který netvořil jen elitu národa, ale šel se i s prostými lidmi, hledal cestu spravedlivé společnosti a hájil důsledně národní zájmy... Jeho život byl učebnou těžkou reality doby. Toto ovlivnilo i jeho společenskou angažovanost i jeho dílo. Dnes si na naší slavnosti chceme připomenout jeho protiválečný román Pole orná a válečná. Válka je v něm zobrazována v celé své absurdnosti, ironii i tragické grotesknosti. Svět ve Vančurově podání je chaotickou změtí špíny a zmaru, která je odsouzena k zániku a revoluční přeměně. Barvitá próza ukazuje válku ve všech jejích podobách, s hrůzami a absurdním popíráním všech lidských hodnot, je varováním pro budoucí generace.*

A přesto dnes mluví o válce kdekdo, prezidenti, ministři, diplomati, vojáci i tajemní zpravodajští důstojníci nejen v našem euro-americkém nebo snad americko-evropském světě. Velmoci chtějí hájit své zájmy a své zdroje kdekoliv na světě. Jsme svědky náboženské i etnické nesnášenlivosti, boj o holé přežití nutí miliony lidí utíkat. O válce se uvažuje vždy tak dlouho s ironií, než uvítáme s pozdní pompou první mrtvé, první raněné, kteří nám pak po léta zůstanou jako připomínka našeho přehlížení skutečného stavu věcí. Kde se v naší mírumilovné Evropě bude zase bojovat, kdo vyznačuje hranice polí, která se jako ta Vančurova změnila na pole válečná? Nebo je hlavní, abychom se báli a platili?...

Vladislav Vančura nám zanechává české dílo, ve kterém promlouvá k národu i světu. Varuje. A naši odpovědností je, aby toto dílo neleželo zapomenuto, abychom připomínali to, co znamená zmar, zkázu i degradaci lidských hodnot. Oživovat vědomí historických souvislostí je nutné, neboť jsme, žel, svědky toho, že nikoliv nevýznamná část naší historické obce zapírá, ale snaží se i o revizi mnohého, co se stalo v minulosti...«

Počasí také »hraje«

Zvláštní kulisu slavnosti poskytuje tradičně počasí, které dodává punc oné rozmarnosti. Jaképak bylo letos? Podle organizátorů bylo rozmarné a vrtkavé. V pátek byly přeháňky a poměrně chladno. K večeru ještě často sprchlo. Sobota dopoledne, konání slavnosti, se zdála být pro organizátory přívětivá, ukazovalo se i slunce. Vše potřebné k dokončení nutných věcí pro návštěvníky včetně výzdoby a vlajek zúčastněných států bylo zdárně přichystáno. Odpoledne se počasí začalo kabonit, obloha ztemněla. Letní deštík se ukázal okolo půl třetí, a kapkami pokračoval do zahájení slavnosti v Dohnálkově parku. Pak se počasí uklidnilo, mraky uvolnily cestu letnímu slunci a vskutku pestrý program potěšil návštěvníky.

Pětadvacátý ročník Rozmarného léta byl i malou připomínkou a poděkováním všem, kteří se těchto slavností v minulosti zúčastnili, či na nich vystupovali nebo připravovali. Nyní všichni členové Spolku Vladislava Vančury, organizátoři z Háje ve Slezsku, i účinkující umělci se těší již na rok příští, kdy budeme slavit 125. výročí Vančurova narození (nar. 23. června 1891).

Význam tohoto velkého umělce a statečného člověka, který se nesklonil ani před nacistickými katany (popraven za heydrichiádu na Kobyliště 1. června 1942), krásně osvětlila PhDr. Jaroslava Dvořáková: *»Pokud jde o národního umělce Vladislava Vančuru, lze si přát, aby jeho osobnost byla mementem mladé generaci, aby jeho dílo nebylo v důsledku globalizovaného trhu, přebujelou brakovou literaturou, kýčovitými filmy, zkreslováním českých dějin opomíjeno a zasouváno do pozadí. To přátelé a příznivci Rozmarného léta nesmějí dopustit.«*

Monika HOŘENÍ

Básník Miroslav Florian o rozmarném létu

»Čas, který prožíváme, neoplývá sice rozmarem jako Vančurova úsměvná knížka, ale její název docela výstižně charakterizuje i ráz každoročních setkání lidí dobré vůle ve spisovatelově rodišti, v nádherném Háji ve Slezsku... Budete-li se pozorně dívat a naslouchat, zahlédnete mezi účastníky Rozmarného léta i plachého Petra Bezruče. Pokud ho arcit' kouzelník Arnoštek nezaklel do ještěra s dýmku.«

FOTO – Petr ABRAHAMČÍK

<http://www.halonoviny.cz/articles/view/39165257>